

Liepnā mūs gaidīja veselu gadu!

3x3 saieta dalībniekus sveic Ina Aizupe.

Sirsnīga izvērtās nometnes atklāšana Liepnas brīvdabas estrādē.

To ieskandināja Liepnas vidusskolas 5. klases meitenes Dīva, Jana un Jolanta un pagasta sievu vokālais ansamblis Lilitas Spirkas vadībā.

Sirsnīgu vēlējumu izteica Liepnas internātskolas direktore Ina Aizupe: „Šajā nedēļā paņemiet sev no liepniešiem visdārgāko: visskaistāko Latvijas mežu smaržu, ticību no tīs jaukajām baznīcām, optimismu, darbīgumu, mazliet spītu un pagasta ļau-

žu cīņas sparū.” Viņa sacīja, ka gaidījuši 3x3 saieta dalībniekus veselu gadu, gādājot par to, lai būtu labi.

Pēc tam ieviržu vadītājiem bija iespēja pareklamēt sevi. Daži to darīja, izsakoties dīvaini, piemēram, Jānis Kirmuška uz leļļu teātri aicināja visu vecumu interesentus, sākot no 7 gadiem..., bet uguns skulptūru veidotājs Gundars Kozlovskis atzinās, ka „ievirzē visu nedēļu strādāsim un nedēļas beigās to visu sadedzināsim”. Citi runāja nopietnāk. Redzēs, kur būs vairāk dalībnieku.

Dalībnieki mācās vietējo spēli *Lapta*.

PAZIŅOJUMI

• Ja vajadzīga ārsta palīdzība, tad zini, ka viens no nometnes dalībniekiem – **Juris Apelis – ir ārsts.** Viņu vajadzības gadījumā var sazināties pa tālruni **26411021**. Bet soma ar medikamentiem atrodas pie dežuranta internāta ēkā 1. stāvā pa kreisi.

• **Ūdeni no krāna Liepnā varot dzert droši**, jo te nesen noslēdzies ūdenssaimniecības projekts.

• **Liepnas televīzijas ziņas par 3x3 nometnes dzīvi** katru dienu tiks rādītas skolas ēkas 1. stāva gaitenī izvietotajā lielajā televizorā. Tās pagaidām varēs redzēt ik pa laikam no plkst. 9.40 līdz pusdienām.

• **Nometnes informācijas centrs atrodas skolas 1. stāvā.** Tālruni Anitai 26633857, Jānim 22483072. Nometnes vadītājus var sazināt: Aloīdu 29147431, Viktoru 26184766.

Bērniem ir iespēja **VIZINĀTIES AR ZIRGA RATIEM** pa Liepnu pirmdien, trešdien, sestdien pēc vakariņām (no 20.00 līdz 22.00) par ziedojumiem zirgam auzām.

DIENASKĀRTĪBA

Pirmdiena, 18. jūlijs

- 7.30-9.00 Celšanās, rīta rosme
- 9.00-9.30 Brokastis
- 9.40-13.00 LiepnasTV ziņas
- 10.15-12.45 Rīta ievirzes
- 13.00-14.00 Pusdienas
- 14.00-16.30 Pēcpusdienas ievirzes
- 16.30-17.00 Brīvbriēdis
- 17.00-19.00 Pievakares aktivitātes.
- Apvārsni* – Alūksnes novada vadītāji (tautas namā)
- Jauniešu pārrunās viesojas brīvprātīgo kustības aktiviste Ilze Zvejniece
- 19.00-20.00 Vakariņas
- 20.00-21.30 Vakara programma. Dziedošo ģimeņu koncerts estrādē
- 21.30-22.00 Vakara dziesma, vakara pasaciņa
- 22.00-23.00 Vakarēšanā – latviešu likteņstāsti (blakus infocentram)
- 22.00... Nīkšana, danči

Otrdiena, 19. jūlijs

- 7.30-9.00 Celšanās, rīta rosme
- 9.00-9.30 Brokastis
- 9.40-13.00 3x3 TV ziņas (1. stāvā)
- 10.15-12.45 Rīta ievirzes
- 13.00-14.00 Pusdienas
- 14.00-17.00 Ekskursija pa Alūksni
- 17.00-19.00 Seno amatu darbnīcas Ates muzejā
- 19.00-20.00 Vakariņas muzejā
- 20.00-21.30 Vakara programma Ates muzejā
- 21.30-22.00 Vakara dziesma, vakara pasaciņa
- 22.00... Nīkšana kopā ar ar ģitāristu un dziedātāju Māri Balodi

Sveicam jubilārus!

17.07 – **Māra Treimane** (dzimšanas diena);
Aleksis Sarma (vārda diena)

18.07 – **Kārlis Jānis Petrovskis** (dzimšanas diena)

19.07 – **Aleksis Sarma** (dzimšanas diena)

Filmiņa būs par strādāšanu un ēšanu

Animācijas ievirzes pirmajā nodarbībā mākslinieku pulciņš sākotnēji bija kā balta lapa: ko zīmēt? Ko dziedāt? Kā atrast labāko dziesmu, kas būtu par darbu, lai rastu pamatu multiplikācijas filmas sižetam?

Ievirzes vadītāji Dace Liepa un Jānis Sausnītis zīmētāju komandu neierobežo, bet mudina domāt un domāt par darbu radoši. Nu, ko tad kurš vislabprātāk zīmētu?

Daži grib zīmēt kaķus, citi zaķus, bet vēl kāds trusi. Vēl cits grib zīmēt tārpiņus, kāds čūskas, bet vēl kāds – cilvēkus. Citiem labāk padodas zīmēt bubuļus, slotas, vēl kādam – lidmašīnu. Saliec nu to visu vienā filmā!

Nē, par bubuļiem, kas avarē ar lidmašīnu, filmiņa nebūs. Arī par zaķiem, kas lido uz slotas, filma nebūs. Galu galā – saieta pamattēma ir darbs, tādēļ arī multfilmai jābūt par darbu. Nu, varbūt arī mazliet par ēšanu,

ledvesmojušies no Cesvaines 3x3 saietā tapušās multfilmas "Bundzenieki", Liepnas saieta animācijas ievirzes dalībnieki plāno, par ko taps filma Liepnā.

jo bez tās jau nekāds ražīgais darbs nesanāk.

Tātad. Animācijas ievirze nedēļas garumā radīs filmu par pieciem kaķiem, kam burkšķēja vēderi un vajadzēja vārīt putru, bet no sparīgās priedes ciršanas ar asti i ne skaida neradās. Kur šajā visā kompozīcijā ietvert

lidmašīnu? Kas zina, varbūt ar lidmašīnu uz Liepnas kuplajiem mežiem lidos kaķi, varbūt pēc smagās darbdienas viņiem ar lidmašīnu atvedīs putru. Gaidām nedēļas nogali un filmas pirmizrādi!

Lolita

Krekli, kurus šuj bez neviena mezgla diegā

Pirts krekla šūšanas ievirzē šodien gandrīz divi desmiti mācekļu klausījās un mācījās skolotājas Vijas Liepas padomus, kā prast nomērīt audumu bez centimetr-mēra, kā to piegriezt, kā šūt plakano vīli, lai kreklis būtu no abām pusēm velkams, un kā nemest mezglu un diegu noturēt bez tā.

Savukārt Reiteru Līga mudināja mācīties šujot dziedāt. Jo, kā saka Līga, griežot audumu un šujot, nevajag nervozēt un skaļi tērgāt, jo tas sarežģī šuvumu un, to valkājot, nebūs tā viegluma, kas būtu, ja domas sietu pie šuvuma. Dziesma palīdz domas koncentrēt uz darāmo.

Katram, kas nācis, lai tiktu pie pirts krekla, ir savs nodoms, kāpēc tas kreklis vajadzīgs. Līga pēc auduma piegriešanas ies nomazgāties, lai noskalotu visu sākumsteigu un satraukumu un tad ar baltām un mierīgām domām ķertos pie balta krekla šūšanas savai meitai uz kāzām. Viņa šūs arī kāzu kreklu savam znotam, kuru ļoti ciena un kuram vēl tikai to labāko. Tādēļ, šūšanas pamatus apgūvusi ievirzē, Līga krekļus tālāk šūs dabā, vējā un savās labajās domās.

Mirdzai savās mājās Kanādā ir pirts, tādēļ viņa sākšot jaunu pirts kultūru un pēc pāršanās vilkšot pašas šūto kreklu.

Ingai no Viļāniem šis būšot ģimenes pirts kreklis, ko izmantošot gan pati, gan meitas.

2. Arī Erna no Rīgas šuj universālu tērpu,

ko varēšot izmantot gan kā mājas kleitu, gan vilkt pie etnogrāfiskā tērpa, kurā viņa jau 30 gadus dodas, piemēram, uz Brīvdabas muzeju. Un galu galā – šajā tērpā varētu atrast arī pirtnieku ar pirti, smeļ Erna.

Arī Guntai neesot savas pirts, bet ar kaut ko ir jāsāk, kāpēc lai tas nebūtu kreklis? Aizbraukšot mājās un teikšot vīram: kreklis ir, vajag pirti. „Cik tad ilgi uz daudzīnājumu var iet bez goda tērpa! Sākšu ar paša šūto kreklu,” saka rīdzinieks Krišjānis.

Lidijai ir savs tautas tērps, un kreklu, ko uzšūs, viņa vilks zem tā. Bet Anna no Žīgurim saka: „Ko Anna ar pirts kreklu darīs? Lins ir lins – vērtība pati par sevi. Turklāt šis būs pašas roku darbs, šūts bez mezgliem un ar labu enerģiju!” Tātad – katram ir labi nodomi un apsvērumi, kas, prasmīgas skolotājas ierādīti, šonedēļ realizēsies vai vismaz tiks sākti piepildīti.

P.s. Pirts kreklu šuvējiem trūkst baltu diegu. Ja kādam somā tādi ir, viņi labprāt tos aizņemt.

Rasma

Pozitīvais rīta lādiņš

Ķermeņa uztveres rīta atmodināšana, ko vada Krišjānis Sants un Eva Vancāne, ir vienīgā ievirze mūsu 3x3 saietā, kas pulcē spriganākos *cīrulišus* jau 7.30., laikā, kad visi pārējie nometnieki vēl saldi guļ. Agrās rīta ievirzes dalībnieki šorīt ar plikām kājām izbrādāja rīta rasu, un, paklausot abu vadītāju aicinājumam – visas stundas garumā – nesarunājās. No sākuma iepazīnām savu ķermeni. Ar sildošām, masējošām, spaidošām kustībām tika pamodināts ne tikai prāts, bet arī maņas. Ar pirkstiņiem iztaustīti kakla skriemeliņi, galvas pamatne, pakausis. Asinsspiedienu regulējoša raustīšana aiz ausīm. No sejas novilkta maska un sasildīts saules pinums. Ja kāds pēc tikko aprakstītā vēl nebija pamodies, tad pēc pirkstu pabāšanas zem ribām visiem acis bija vaļā! Skaidrs ir viens – šī agrā rīta ievirze nav nekāda klasiskā rīta rosme. Turpinot iepazīt un modināt savu ķermeni, dalībniekiem nācās pacelt arī katram sevi aiz dibena. Nevis no zemes, bet burtiski – ar rokām. Lai arī bija dots klusēšanas zvērests, varēja dzirdēt kādu izsaukumus: „Nezināju, ka tik tiešām tas ceļas!” Lai nebūtu tā, ka katrs nodarbināts tikai ar sevi, notika nekoordinēta pārvietošanās, mainot trajektoriju, ar acīm sasveicinoties ar pārējiem rīta aktīvistiem. Tāpat arī jauka un uzmundrinoša apskaušanās ar pretimnācēju, neliekoties ne zinis – mazs vai liels, pazīstams vai svešs. Stundas laikā iegūts tik pozitīvs lādiņš, ka nevar smaidu no sejas dabūt nost! Krišjānis gan norāda, ka katru rītu mainīsies ievirzes metodes, atklājot arvien jaunus prāta un ķermeņa pamodināšanas veidus.

Monta

„Bez 3x3 kā tūristi uz Latviju nebūtu braukuši”

VĒSTURE

Pirmajā vakarēšanā sarunu temats bija 3x3 vēsture un runātājas bija 3x3 vissvarīgākie cilvēki – Līga Ruperte un Inese Krūmiņa.

Līga ir 3x3 nometņu aizsācēja pasaulē, jo tā bija viņas (kopā ar Arnoldu) izauklēta ideja, un 1981. gadā viņa organizēja pirmo nometni ASV Garezerā. 1990. gadā viņa vadīja pirmo 3x3 nometni Latvijā un kopš tā laika ir piedalījies šeit visās 42 nometnēs. Inese ir Latvijas 3x3 padomes priekšsēde, un Krūmiņu ģimenes kontā ir jau septiņas vadītas nometnes.

Līga stāstīja, ka 3x3 aizsākums bijis jau 70. gadu beigās, kad viņa ievēlēja par Amerikas Latviešu apvienības kultūras biroja vadītāju un domājusi, kā darīt latvietības lietas tā, lai tās sagādātu prieku

sev un citiem. Kā lektore viņa piedalījies 2x2 nometnēs un redzējusi, ka latviešiem, kas vecāki par 30 gadiem, nav turpinājuma šīm nometnēm. Līga veikusi pētījumu par trimdas latviešu sabiedrību, noskaidrojot, kas viņus piesaista latvietībai un kas tajā nepatīk. 1978.-1979. gadā Garezerā notikuši daļamata kursi, kas meistariem ļoti patikuši, taču viņi gribējuši, lai arī viņu ģimenes varētu tur piedalīties. Tā 2x2 nometņu un Mičiganas Universitātes nometņu labākās idejas liekot kopā, Rupertu ģimenē izauklēta 3x3 ideja. 1980. gadā tā praktiski bija gatava, taču vēl tika saukta par Latviskās kultūras nedēļu Garezerā. Tas piesardzībai – ja nu kaut kas noiet greizi, lai tas ar 3x3 vārdu neieģūtu sliktu slavu.

Taču bažas bija nevietā – pirmās dienas vakarā Līga un Arnolds lēkājuši kā bērni priekā par to, kas viss tik labi izdevies. 3x3 ideja izrādījās dzīvotspējīga ne tikai Garezerā. Jau nākamajā gadā otra nometne notika Katskiļos, vēl nākamajā gadā Austrālijā un ASV Rietumkrastā, pēc tam arī Anglijā, Francijā, Zviedrijā un Kanādā. „Bija tik labi, ka

likās – visa debess būtu vaļā, ja tikai kādreiz to varētu arī uz Latviju atvest,” saka Līga.

80. gadu beigās 3x3 nometnes Austrālijā ciemiņi bija Ramona Umblija un Ilga Reizniece ar „Ilģiem”. Viņiem 3x3 ideja patika. Uz Garezera nometni atbrauca toreizējais „Skolas un Ģimenes” redaktors Jānis Gulbis un skatījās un mācījās un kopā ar Līgu Rupertu un Juri Ruņģi plānoja pirmo 3x3 Latvijā.

1990. gadā sapnis piepildījās. Pirmā nometne Madlienā izdevās. „Nevarēju noticēt, ka man kā akilai vistai gadījies tāds zelta grauds, ka ir tā noveicies,” tā laika sajūtas atceras Līga. 3x3 ideja arī Latvijā izrādījās tik laba, ka ieinteresēja cilvēkus un viņi bija gatavi strādāt par velti, jo viņiem patīk tas, ko dara.

Kopš 1981. gada pasaulē notikušas jau 189 3x3 nometnes un tajās bijuši aptuveni 28 000 dalībnieku.

Latviešu skaita samazināšanās dēļ tās beigušās ASV Rietumkrastā, Francijā, Zviedrijā un Kanādā. Anglijā bija divas nometnes – viena latviešu, otra angļu valodā, izdzīvojuši angļiskā. Šobrīd katru gadu notiek sešas nometnes – divas Latvijā, divas ASV, Austrālijā un Anglijā. Ārpus Latvijas nometnēs dalībnieku skaits ir mazāks, dalībnieki vairāk ir pensionāri un pieauguši bērni ar vecākiem.

Inese stāstīja par Latvijas nometnēm, kas bijušas jau 42 (mūsu saietu ieskaitot). Kopš 1998. gada 3x3 reģistrējies kā biedrība, taču nevalstisko organizāciju vidū nav ļoti populāra un arī valdības atbalstu nav baudījusi. Taču varbūt tas arī labi, secināja Inese, jo ļauj būt neatkarīgiem un darīt lietas pēc būtības.

Krūmiņu ģimenei liktenis uzsmaidīja, ļaujot viņiem kā daudz bērnu ģimenei nokļūt Latvijas pirmajā 3x3 Madlienā. Tur un vēlākajās nometnēs Inese guvusi apstiprinājumu savai jaunībā sāktai domai, ka trimdas latvieši ļoti strādā pie tā, lai viņu bērni pārmantotu latvietību, bet mēs Latvijā dzīvojam mulķīgā eiforijā,

ka mums latvietība pienākas jau pēc definīcijas. 3x3 nometnes izrādījās labs modelis, kā strādāt pie latvietības veidošanas, saglabāšanas un pārmantojamības arī Latvijā, un Krūmiņi kļuvuši par darītājiem.

Izaugusi jaunā 3x3 paaudze, kas, kā atzīmēja Līga, „min mums uz papēžiem, un tas ir brīnišķīgi”. Šogad Cesvainē savu pirmo nometni vadīja Krūmiņu saimes jaunā ģimene. Jaunie nometnē ienes jaunas idejas, jaunas formas un rada diskusijas par līdzsvaru starp tradīcijām un inovācijām. Inese uzskata, ka par tradīcijām kļūst lietas, kas iztur laika pārbaudi. Galvenais ir ielikt jaunajiem „āķi lūpā” un tad ļaut viņiem darīt tradicionālās lietas tā, kā viņi to saprot. Ir 3x3 nemainīgie rituāli – galda dziesma, Vakara dziesma, karoga pacelšana un nolaišana, savstarpēja uzruna „tu” – bet pārējais var atšķirties.

Inese uzsvēra arī 3x3 atvērtību dažādiem uzskatiem. Piemēram, pie viena pusdienu galda var sanākt diskusija starp kristieti un dievturi, bet vietu nometnes programmā atrod gan vieni, gan otri. 3x3 ir laba attiecību skola, nometnē veidojas saimes sajūta, cilvēki kļūst atvērtāki un savstarpēji labestīgāki.

1981. gadā Garezerā noteiktie 3x3 mērķi – paplašināt latviskas zināšanas, stiprināt latviskas ģimenes, sekmēt latviskas draudzības, veicināt latvisku kopības izjūtu – izrādījušies dzīvotspējīgi jau 30 gadus un ir aktuāli joprojām. Latvijā nācis klāt vēl viens mērķis – attīstīt latvisko kultūrvīdi, jo katra nometne notiek citā Latvijas vietā. Latvijas 3x3 ir arī krustpunkts, kur satiekas latvieši no Latvijas, no Rietumiem un Austrumiem.

Kad vakarēšanas dalībnieki teica paldies Līgai un citiem trimdas latviešiem par to, ka viņi palīdzējuši Latvijas latviešiem, Līga atzina, ka tikpat lieli ieguvēji ir trimdas latvieši: „Mēs esam atraduši savu vietu Latvijā. Ja nebūtu 3x3, mēs taču 20 gadus katru gadu nebrauktu uz Latviju kā tūristi. 3x3 mūsu latvietību padarīja plašāku un reālāku.”

Rasma

3x3 nometnes Latvijā

- 1990 Madliena** (Jānis Gulbis, Līga Ruperte)
1991 Kaucminde (Inta Baltgalve)
1992 Engure (Dzintra Kozlovska); **Višķi** (Jānis Žugovs)
1993 Sala (Inese un Jānis Atis Krūmiņi); **Pāvilosta** (Inta Baltgalve)
1994 Mežciems (Iveta Žuņa); **Vaidava** (Ivars Briedis)
1995 Alsunga (Anna Gobzeme); **Salacgrīva** (Inese un Jānis Atis Krūmiņi)
1996 Viļaka (Līga Kozlovska); **Jelgava** (Silvija Andersone)
1997 Gaujiena (Inese un Jānis Atis Krūmiņi); **Stikli** (Anna Rasa)
1998 Mazsalaca (Inese Bērziņa); **Adamova** (Aloīda un Viktors Jurčenko)
1999 Jaungulbene (Dzintra Zvejniece un Imants Dreiblatš); **Jaunpils** (Inta Baltgalve)
2000 Rauna (Inese un Jānis Atis Krūmiņi); **Aglona** (Elvīra Brovacka)
2001 Smiltene (Līga un Māris Kozlovski); **Rucava** (Dace Jurka)
2002 Skruna (Daiga un Aldis Bitinieki); **Nereta** (Inese Bērziņa)
2003 Dagda (Aloīda un Viktors Jurčenko); **Apgulde** (Dzintra Zvejniece un Imants Dreiblatš)
2004 Ērgļi (Inese un Jānis Atis Krūmiņi); **Staicele** (Dace Jurka)
2005 Kalni (Daiga un Aldis Bitinieki); **Madona** (Inese un Jānis Atis Krūmiņi)
2006 Lūznava (Aina un Gunārs Strodi); **Cēsis** (Dace Jurka)
2007 Alsviķi (Dzintra Zvejniece un Imants Dreiblatš); **Laidze** (Ina un Aivars Celītāni)
2008 Malnava (Aloīda un Viktors Jurčenko); **Zaļenieki** (Andris Tomašūns); **Mazsalaca VLN** (Inese Bērziņa, Inese Krūmiņa)
2009 Naukšēni (Daiga un Kārlis Rokpeļņi); **Kazdanga** (Daiga un Aldis Bitinieki)
2010 Mālpils (Inese un Jānis Atis Krūmiņi); **Mazsalaca** (Inese un Indulis Bērziņi)
2011 Cesvaine (Egija un Ingus Krūmiņi); **Liepna** (Aloīda un Viktors Jurčenko)

Pašu dzīve, mājas, bērni un darbs

ĢIMENE

Liepņas 3x3 saieta karogu mastā uzvilka **KALNIŅU ĢIMENE** no Valmieras rajona Ķoņiem. Viņi te, tāpat kā ikdienā, ir seši: mamma Sannija, tētis Madars un viņu četri bērni: Sofija, Renāte, Marks un Darens.

Ģimene

“Mēs kopā esam ilgāku laiku, nekā neesam bijuši kopā,” saka Madars. Viņš smejas, ka patiesībā ir mūsdienām neraksturīgi neinteresanta ģimene: viena laulība un visi četri kopīgi bērni. “Bet kas ir tas interesantais, esot tik ilgi kopā, citiem nemaz nav jāzina,” saka Sannija.

Viņi iepazīs, kad abi bija 17 gadus veci un mācījās Jāņmuižas Lauksaimniecības skolā, Madars – zemnieku, bet Sannija – mājsaimnieču grupā.

Vai četri bērni ģimenē – tas ir daudz? Viss jau atkarīgs no tā, ar ko salīdzina. Kalniņiem ir zināmas ģimenes, kurās aug arī astoņi un pat desmit bērni, un tad četri nebūt nešķiet daudz. Madars rēķina: “Nu, volejbola komanda mums sava sanāk, hokeja komanda sanāk, bet basketbola komandai būtu pat rezervists.” Toties Sannija atzīst, ka viņai nekad nav bijis bail ne tā grūtuma, ko prasa mazuļa iznēsāšana, ne dzimšana, ne audzināšana. Sannija saka: “Mūsu bērni ir dzimuši katru otro gadu. Nu Sofijai ir 11 gadi, Renātei – deviņi, Markam – seši ar pusi, bet Darenam pieci. Kreiz man ir bijusi skaidra sajūta: mans bērns nāk, un nekas tam nestāsies ceļā. Tas ir mans bērns, un mums tikai viņam jāpanāk pretī.”

Viņi nenoliedz: lai sakārtotu visu, kas nepieciešams četrus bērnu kvalitatīvai audzināšanai, nu, kaut viņu izvadīšanai uz dziedāšanu, dejošanu, lai visu pagūtu un no sirds, - tur vajag savu sistēmu. “Iedomājieties vien, cik man katru gadu ir Mā-

Kalniņu ģimene pēc saieta karoga uzvilšanas.

miņdienu, un nevienu nedrīkst nokavēt,” saka Sannija.

Kalniņi ir atkal un atkal pārliecinājušies: katrs bērns vecākiem paver jaunu pasauli – savu mīlestības pasauli, jo mīlestība jau nedalās – mīlestība tikai reizinās. Tieši tādēļ Madars un Sannija saskatās un rēķina: divas brīvas vietas viņiem mašīnā vēl ir.

Mājas

“Pie mums ir skaisti,” saka Kalniņi. Savu mājvietu viņi noskatīja, kad vēl mita dzīvokli un gaidīja pirmo meitiņu. Tā ir sena mājvieta – minēta pat 13. gadsimta hronikās. “Jaunumuļus” Madars ieraudzīja un saprata: te, te ir īstā vieta – klusums, upes krasts, ūdensrozes. Te ir tāda pasaules mala, ka vari kaut pliks pa pagalmu skraidīt, bet tad apaut kājas un piecu minūšu brauciena attālumā būt Rūjienas centrā. Līdz tam viņi bija nolūkojuši daudzas citas vietas, bet kaut kas tur augšā lietas tomēr kārtoja pa savam prātam. Viņiem bija ieplānoti “Jaunumuļi”. Mājvietas atrašana Kalniņiem devusi atziņu: katrai lietai jātagaida īstais laiks. Ja jūti, ka iecerēto nevari panākt, ne vienmēr vajag

spītēties un censties izsist pretestību mūri. Ļoti iespējams, ka tas, kas patiešām lemts, atnāks daudz vieglāk, tikai jāpaciesas un jātagaida īstais brīdis.

Sannija un Madars spriež, ka viņiem veiksmīgi izdevies atrast katram savu jomu, par ko gādāt mājas un ģimenes labā. Bet viņi neliedzas: gājis dzīvē ir dažādi – ne tikai augšā, bet arī mazdrusciņ uz leju, tad atkal augšā, tad atkal uz leju – kā jau dzīvē: nav jau medus vien.

Darbs

Būtu neticami, ja ģimene ar četriem bērniem teiktu: “Ai, mums vispār nav nekā, ko darīt!” Un Kalniņi tā arī nesaka. Madars ir saimnieks mežizstrādes uzņēmumam SIA “Rostes”, kurā strādā padsmis pastāvīgo darbinieku un mainīgs līgumstrādnieku skaits, lai spētu apsaimniekot ap 3000 hektāriem meža – gan savus, gan citu īpašnieku. “Rostes” nodrošina pilnu mežizstrādes procesu: meža stādīšanu, zāģēšanu, izvešanu.

Sannija soli soli ir blakus vīram un saka: “Kad man kāds jautā, ko es daru, atbildu, ka esmu projektu menedžere.” Pāris vārdos pateikt visu to, ko dara Sannija,

nemaz nevar. Darba ir daudz, un ražīgs: ikdiena, atbalsts vīram, kā arī virkne projektu un ieceru, kas jāpiepilda. Piemēram, Kalniņi gādā par labdarības programmu “Bērni Latvijas laukos”, kas tuvējām ģimenēm palīdz dzīvot kaut par kripatu labāk. Ir taču joprojām ģimenes, kuru bērniem nav gultu, kur viņi saspiežas ciešāk, lai vispār būtu vieta, kur gulēt.

Bet saviem bērniem viņi saka: ja tu negribi strādāt, tad tev vajadzēja piedzimt citā ģimenē. “Viņi tiek pie darba *dreijāti*,” saka Sannija. Un nav jau tā, ka visi tecīņiem vien skrien, lai meklētu, ko vēl padarīt. Ir arī jāatgādina vēl un vēlreiz, konsekventi paliekot pie noteikumiem: ir jāstrādā. Galu galā: tikko bērns var pasniegties pāri galda malai, viņš taču jau var novākt traukus, var salikt tos trauku mazgājamajā mašīnā, vai ne? Un arī piecus, sešus gadus veci puikas var no bruģa ar skrūvgrīžiem izmānīt nezāles, ravēt, rušināt, un tad tā dzīve un darbi iet uz priekšu raiti vien.

Saiets

3x3 saietā viņi ir trešoreiz. Par savējiem kļuvuši jau Nauksēnos, pagājušajā gadā piedzīvojuši nometni Mazsalacā, bet šogad ir te – Liepnā. Madars rītos dosies uz dievturības ievirzi, pēcpusdienā apgūs pirts gudrības, bet vakarā noteikti pasportos. Sannija savukārt ilgi nav varējusi izšķirties, ko darīt rītos: iet aust celu jostas vai doties ieklausīties ģimeņu semināra gudrībās. Galu galā izlēmusi: tagadīņ iešu un, kuras ievirzes vadītāju pirmo satikšu, pie tās arī rītā došos. Pretī nākusi Tupešu Māra, tādēļ izvēlētas ģimeņu gudrības. Toties vakarā Sannija apgleznos zīdu.

Bet, ja redziet Sanniju vai Madaru ejot un cītīgi skatoties apkārt, tad ziniet: mazie Kalniņi droši vien ir pajukuši katrs uz savu pusi, un tētim un mammai viņi kā kamoli jāsalasa atpakaļ grozā.

Lolita

Liepnas pašdarbnieku uzveduma pirmizrāde

Vakar uz tikšanos ar Liepnas pašdarbniekiem bija ieradušies ne tikai 3x3-nieki kuplā skaitā, bet arī paši liepnieši ne mazākā pulkā.

Tas tādēļ, ka Liepnas aktīvākās tautas daļas (kā to pieteica pasākuma vadītāja) sagatavotais uzvedums par Viļņu Jāņa sievas meklējumiem tādā izpildījumā, kā redzējām, bija pirmizrāde.

Dramatiskā kolektīva spēli atraktīvi papildināja gan senioru dāmu deju kopa koši sarkanos balles tērpos, gan sieviešu vokālais ansamblis ar sižetu skaidrojošām dziesmām, gan jauniešu deju kolektīvs ar dejām, kas pašas par sevi jau bija veselas izrādes vērtas. Un, protams, nedrīkst nepieminēt vēl vienu izrādes dalībnieku – skaisto zirgu, kas Viļņu Jāni vizināja no vienas saimniekmeitas pie otras, līdz apstājās īstajā vietā – pie

brīnumzālītes, kas izrādījās kalēja māsas Ilzes sirdī atrastā mīlestība.

Paldies par jauko uzvedumu visiem dalībniekiem un viņu vadītājiem – dramatiskā kolektīva „Troksnis” vadītājai Inesei Tokai, senioru dāmu deju kopas „Veldze” un jauniešu deju kolektīva vadītājai Brigītai Bijonei un sieviešu vokālā ansambļa vadītājai Lilitai Spirkai. Noskaidrojām arī šo to par pašu galveno varoni: Viļņu Jāņa lomas atveidotājs Guntars Zudmovs ir vietējais, strādā Liepnas internātpamatskolā un arī savā īstajā dzīvē ir sievas meklējumos.

Rasma

Dramatiskā kolektīva „Troksnis” uzvedums saietā dalībniekiem gāja pie sirds.

Anna aicina uz Meža muzeju

Saieta dalībniecei Annai Āzei Liepna ir pavisam tuvu mājām. Žiguri, kur Anna saimnieko arī savā privātajā Meža muzejā, ir nieka 17 kilometru attālumā.

Anna 3x3 no metnēs ir vairākkārt vadījusi dabas ievirzes, bet šogad viņa ir dalībnieces statusā. Tas gan nenozīmē, ka Annai neko nevar jautāt: viņa labi pārzina gan Liepnu, gan tās dabu, un kā apliecinājums tam ir Annas nupat iznākušī grāmata skolas vecuma bērniem “Iepazīsti kokus, krūmus, puskrūmus, sīkkrūmus un liānas”.

Grāmatā saistošā, vieglā valodā stāstīts par Latvijas kokaugiem, un daļa grāmatas atvēlēta arī zināšanu pārbaudes uzdevumiem. Kādu pārsteigumu te atradīs ne tikai bērni, bet arī pieaugušie. Vai, piemēram, zināji, ka dzērvene ir Latvijas sīkkrūms?

Pašai Annai patīk grāmatas daļa par kļavu, jo viņa pati dzimusi oktobra beigās, kas ir kļavas koka laiks. Savukārt ozolam gadā ir tikai viena diena – 21. marts. Varbūt kāds dzimis šajā datumā un nemaz nezina, ka tā ir Latvijas varenākā koka diena?

Šī ir jau ceturrtā Annas grāmata. Ja gribat to redzēt vai iegādāties, jautājiet Annai, satiekot viņu ceļā, vai zvaniet 26567080.

Anna strādā a/s „Latvijas Valsts meži”, ir Latgales sēklkopības iecirkņa plantācijas pārzine. Tuvākā plantācija atrodas Vecumos – 25 km no Liepnas. Savukārt Annas privātais Žiguru Meža muzejs ir krietni tuvāk, un Anna to labprāt parādītu interesentiem, bez jebkādas maksas ļaujot izstaigāt visas tā istabas: informatīvo telpu par mežu, telpu, kurā ieej kā īstā mežā, medību telpu, mežsarga darba istabu un meža izstrādes darbarīku istabu. Ja ir interese – meklējiet Annu!

Lolita

DIENAS JAUTĀJUMS

Liepnas 3x3 saietā tēma ir darba tikums. Kā Tu tiec vaļā no slinkuma un kad tas Tevi visbiežāk piemeklē?

Jānis Kirmuška, no Rīgas, 48 gadi: – Atceros, ka mana vecmamma jau no bērnības man mācīja tādu

dziesmiņu – slinkum, slinkum, laid mani vaļā, tevi sitīs, man sāpēs. Vai arī otrādi. Es īstenībā to pantiņu vēl šodien atceros, kad kaut kas ir jādara. Man tas ausīs skan. Un tad kaut kā sevi piespiežu darboties. Ja redz mērķi dzīvē un zina, ka nebūs tā, ka kāds cits tavā vietā to darīs. Un, ja tas ir vajadzīgs vai kādam citam to vajag, tad tu vienkārši dari un nedomā par to, ka slinkums.

Silva Liepa, no Salaspils, 19. gadi: – Vislielākais slinkums ir no rītiem celties. Bet, kad tas izdarīts, tad viss kārtībā. Vislielākā problēma jau ir to slinkumu pārvarēt. Vislabāk slinkumu no rīta var pārvarēt, ieejot aukstā dušā. Bieži jau uzņāk slinkums, bet tad ir jāsaņem. Parasti uzņāk slinkums uz lietām, kas jādara obligāti. Piemēram, celties un iet uz skolu. Bet, ja jāceļas agri un zini, ka dienā kaut kas foršs gaidāms, tad slinkuma celties nav.

Vija Moore, no Rīgas, 10 gadi: – Jā, slinkums mani dažkārt piemeklē. Parasti uz trauku mazgāšanu. Kad zinu, ka tas man ir jāizdara un ka man to liek. Atbrīvoties no slinkuma varu, ja pie sevis domāju, ka traukiem taču jābūt tīriem. Nekas cits man slinkumu neizraisa kā tikai trauku mazgāšana. Un to es varu paveikt ātri.

Krišjānis Sants, no Rīgas, 22 gadi: – Darbs dara darītāju. No slinkuma tieku vaļā darot. Daž-

reiz jau slinkums apciemo. Bet man ir ļoti paveicies ar to, ko es daru – deju. Man tas patīk un sagādā prieku. Vairāk gan tas ir slinkums kārtot māju, iznest miskasti. Tajās reizēs ar slinkumu netieku galā, nav vērts ar to tad cīnīties. Jā, īsti jēgas nav cīnīties ar slinkumu. Drīzāk ir jāatrod interese, kāpēc darboties. Ir jāatrod tā pētošā sajūta dzīvē, kad viss ir interesanti, un tad arī traukus mazgāt var būt interesanti vai iznest atkritumus – jo varbūt pa ceļam satiksi kādu interesantu cilvēku.

Monta

OI, JOHAIDĪ!

Siliņš Liepnā

Labas dienas!

Tā nu tas ir. Cesvaines 3x3 uz laipas, bet Liepnā *Liepavotā* līdz kaklam. Sēžu nakts melnumā (ir plkst. 8.30 no rīta) pie datora un gudroju, kādas muļķības likt uz pēdējās lapas, kas gan ir baltā krāsā, bet kam jābūt dzeltenai pēc satura. Citiem vārdiem, es pārstāvu dzelteno presi.

Kas es tāds esmu? Labs jautājums, Es dzīvoju Austrālijā. Man ir bijuši deviņi amati, un Bitinieku māmiņa ir skaidri likusi saprast, ka, ja raksts nebūs laikā gatavs, tad desmitais būs bads.

Lai jums būtu zināms ieskats par manas *personas* svarīgumu, ar šo daru zināmu, ka ierados nometnē ar Viņa karaliskās augstības Neptūna (alias Jāņa Kirmuškas) ekipāžu, kopā ar 10 somām un 3 nārām. Es sēdēju Viņa augstībai blakus. Jānis bija nupat pārbraucis no zvejnieku svētkiem Pāvilostā, kur reprezentējis jūras dievu Neptūnu, cita starpā, pieņēmis zvejnieku parādi un pārraudzījis mencu ikru ēšanas kontestu ar koka irbuli.

Nometnē jau pulcējās ļaudis, un mūsu ierašanās palika pilnīgi bez peļņitās ievērtības.

Tālāk – reģistrēšanās, nekā nedarīšana, pusdienas. Pusdienošana un citas ēdamreizes Liepnā man atgādina braucieni lidmašīnā. Nav našu.

Nometnes atklāšana Liepnas stadionā. Aktu ievada 3 mazas tautumeitas, skandējot latvju dainas. Runas, karoga pacelšana (masts izrādās īsāks nekā himna), noskanīgi dzied sieviešu ansamblis „Noskaņa” zili tērptos augšgalos, runas, puķes. Nometne ir atklāta, seko iepazīšanās ar ieviržu vadītājiem. Katram ir savs sakāmais, citam garāks, citam (citai) īsāks. Prātā palikuši dažī izteikumi.

Ādas apavu darināšanas ievirzes vadītāja Agrita (alias Purciems): „Amats netiek lamāts, tikai produkts.”

KO TIK NEDZIRDĒSI?

Pēc vecmāmiņas mērauklas

Mētra velk mugurā jaciņu sava brāļa meitiņai Annai Lisai, teikdama: „Tev ir jāvelk jaciņa tad, kad tavai vecmāmiņai Inesei Krūmiņai liekas, ka ir auksti!”

Cik saietā Tupešu?

Vakarēšanā Aloida piesaka vieses Līgu Rupertu un Inesi Tupesi. Jautrība liela. Inese Krūmiņa atzīst:

– Es jau zinu, ka Līgai blakus vienmēr ir Tupese, un, ja tas ir kāds cits, tad arī kļūst par Tupesi.

Pļavas mācības ievirzes vadītāja Līga (alias Ventiņš, Ceļojošā aptieka u.c.) bez asprātīgajām piezīmēm pasniedza vadībai arī kaut kur sagrābstītu milzīgi garu suņuburkšķi.

Man vispiemērotākā likās ziepju vāršanas ievirze, lai gan arī Kirmuška ir piedāvājis nākt pie lellēm.

Pamatīgi iepazīnos ar apkārtni, divas reizes apmaldoties. Uz attiecīgā mājas stūra derētu kāds grafiņi.

Kafejnīcas un nīkšanas telpu inspekcija. Rezultāti ļoti apmierinoši ir formā, ir saturā. Devu dažus padomus attiecībā uz atsaldēšanas procesiem, cik tas attiecas uz pudelēm. Cēsu alus un Ulmaņu laika kvass ir vienā mucīnā, pareizā temperatūrā un pieņemamā cenā (ja kāds cits maksā).

Satieku vecus paziņas – Diānu Apeli, Māru Zaļaiskalnu, Daci Visocku, Juri Valaini, Manfredu Zīvertu u.c. un manu draugu Jēkabu Stari, gan šoreiz bez zilajiem matiem.

Ieviržu vadītāju sanāksme. Es neesmu vadītājs un turu savu mūli ciet.

Vakariņas labā sabiedrībā. Pirmo reiz satieku Uģi no Krasnojarskas.

Ēdiens vēl nav savienojies ar miesu, kā mana vecā māte mēdza sacīt, kad jau jāskrien skatīties uz brīvdabas estrādi Liepnas pašdarbniekus. Neskatoties uz skriešanu, nonāku tur mazliet par vēlu. Cik noprotams, tas ir teātra uzvedums, kaut kas līdzīgs Čāpiņ Jāņa precībām. Dejo sievišķi ne vairs pirmā pumpurā, sarkanos tērpos un baltās cepurēs. Zilie augšgali sēd malā un takti vicina puķu pušķus. Estrādei apbrauc pāris

reizes riņķī pajūgs, iekšā sēd kučieris tautas tērpā un precinieks, vārdā Jānis. Zirgs brūns, ratiem gumijas riteņi. Pietur pie namdurvīm. Potenciālā brūte tiek izrauta no gultas, turpat publikas priekšā apģērbta, un nemazgājusies nosēdināta pie galda.

Ienāk brūtgans. Lai gan māte slavē meitu, ka tā strādā dienu un nakti, Jānis pazīst drēbi un laižas lapās. Deja. „Precē, mani, precē mani,” dzied zilās. Par vēlu! Jānis jau ir zirgā un brauc uz nākamo māju.

Pārkārto skatuvi. Tagad mātei ir divas meitas. Ierodas Jānis, un momentā viņa veselība tiek apdraudēta, jo abas reizē iesēžas puisim klēpī (Cik atceros, nebija nekādi vieglsvari.). Nelīdz plātīgā dziesma, ka puišiem kājas nolīkušas, ap viņām tekājot, Jānis ir atkal zirgā, un „sarkanās” tiek atkal pie dancošanas.

Kamēr zirgs aprīņķo estrādi, tiek pārkārtota skatuve. Šoreiz precinātājs ir tēvs, izprecināmā meita, ja nemaldos, Alīze vārdā – gara, raibā kleitā, simpātiska, bet jau gados. Dziesma/deja par atgriešanos vēl vienu reiz, un raugi, Jānis ir atkal klāt. Papus, Alīze un Jānis sēd pie galda un dzer kafiju. Pa to laiku dejo malači ar maisiem rokās un vispār uzvedas diezgan dulni, kas apstiprina dziesmas vārdus, ka viņiem ir līdzīgu pusstops. Pie galda ir atkal kas noticis, jo Jānis ir prom. Šoreiz pajūgs brauc pretēji pulkstensrādītāja virzienam. Tas simbolistiski vai arī vienkārša sagādīšanās.

Jauna māja, jauna brūte, šoreiz jau ar bērnu. Dziesma „Stāv dzirnas zaļā ielejā,” kas ziļo sievišķu izpildījumā neliekas sevišķi labā kārtībā. Brūtgans ierodas ar puķu pušķi, ko pēc ilgākas klīšanas pa skatuvi pasniedz izredzētajai. Fināls – dziesma. Beigas labas, viss labs, kā vācieši saka.

Piedalījās ansamblis „Noskaņa”, dejas ansamblis (pardon, vārdu nenokļēru), jauniešu deju kolektīvs, dramatiskais kolektīvs „Troksnis”.

Un nīkšana? Pirmajā vakarā nekad vēl nav bijis tik daudz cilvēku!

Uldis, Agritas zīmējums

ZIŅOJUMI

• Rīt ekskursijas laikā būsīm muzejā. Mums nav jāmaksā par ieeju, bet vēlams atstāt ziedojumus, lai varētu iegādāties manekenus.

• Mīļie saieta dalībnieki! Lūdzu svešos dārzos pēc ogām un burkāniem nelieniet! Kafejnīcā no šodienas var nopirkt ogas.

• Lūdzu atcerieties, ka tualetes papīru nedrīkst mest podā, bet papīrgrozā!

• *Liepavota* redakcija ir atvērta ārštatiņu pieplūdumam! Atrodami skolās 2. stāva datorklasē. Savus rakstus, vērojumus, ieteikumus varat iesniegt jebkurā laikā. Ja durvis slēgtas, varat zvanīt redaktorei Daigai 29463930. Arī tad, ja jums kas pazudis vai esat ko atradis, informējiet par to redakciju!

Liepavota redakcija: redaktore Daiga Bitiniece, žurnālisti Lolita Lūse, Rasma Zvejniece, Monta Bitiniece, Uldis Siliņš, fotogrāfs Aldis Bitinieks, maketētāja Laila Liepiņa.